

Fraternitatea Sfântul Ilie

MIKH TAV

Saint-Rémy (Franța)
Nr. 15 - Iulie 1996

FRATERNITATEA SFANTUL ILIE

Membrii Fraternității legați de mănăstirea Sfântul Ilie împărtășesc dubla înrădăcinare, carmelitană și ecumenică potrivit cu starea vieții lor, acolo unde se află.

Apartinând unor confesiuni creștine diferite, ei se angajează să lupte pentru Unitatea creștinilor prin rugăciune, în caritate și adevăr evanghelic și încearcă să cunoască mai bine rădăcinile lor iudaice “legătura care îi unește spiritual” pe evrei și creștini.

Pentru sărbătoarea proorocului Ilie, “Părinte și Călăuză a Carmelului”, în 20 iulie, membrii care pot, vin să împărtășească rugăciunea călugărițelor și se regăsesc în prietenie și meditație, în proslăvire și mijlocire.

În fiecare zi sunt uniți în aceeași invocație :

“Ești viu, Doamne, Dumnezeuul lui Israel, în fața caruia stau”.

MIKHTAV

Cartea Cronicilor (2 Cron. 21,12) se referă la o scriere (mikhtav în ebraică) pe care profetul Ilie a trimis-o regelui Yoram. De aici, numele acestui buletin destinat membrilor Fraternității Sf. Ilie (3 numere pe an : aprilie, august, decembrie).

COPERTA

Surâsul luminos pe care Maica Elisabeta l-a păstrat până pe patul de moarte pentru a întâmpina pe oricine, mereu, cu iubirea unică și personală pe care Isus o are pentru fiecare.

TABLA DE MATERII

IN MEMORIAM	3
MAICA ELISABETA: REPERE BIOGRAFICE	4
SCRIERI ALE MAICII ELISABETA	5
- Fraților noștri Îngerii	6
- Căi de rugăciune	8
- Rugăciune lui Isus: contemplativă, misionară și ecumenică.....	12
- Să ne rugăm cu icoanele.....	20
- Alocuțiuni ale Maicii Elisabeta.....	22
- Moarte, unde este boldul tău	25
- Doamne Isuse.....	26
MARTURII	28

MANASTIREA SFINT ILIE

5, rue du Floquet

21500 SAINT-REMY (Franța)

SCHITUL SFANTA CRUCE

Str. Gudea 281

4226 Stânceni Jud. Mureș

Ca toți să fie una pentru ca lumea să creadă.

În această noapte a tuturor sfinților pământului Rusiei

15-16 iunie 1996,

Domnul a venit să o cheme pe iubita noastră

Maică Elisabeta (Marie ROUSSEL)

la vârsta de 92 de ani, în cel de-al 70-lea an în Carmel,

fostă superioară a mănăstirilor carmelitane de la Chung King (China) și Nancy (Franța), fondatoarea Carmelului Sfântul Ilie.

Funeraliile sale au fost celebrate joi, 20 iunie, la ora 9.30, la Saint Rémy, urmate de înmormântarea în cimitirul Carmelului.

O încredințăm rugăciunilor dumneavoastră.

Acest număr special din Mikhtav este consacrat în întregime amintirii celei în care rugăciunea lui Isus *Ca toți să fie una pentru ca lumea să creadă* a răsunat puternic.

Câteva repere biografice amintesc marile etape ale vieții sale.

Înainte ca memoriile sale din China să vadă lumina tiparului, cinci scrieri ale Maicii Elisabeta vor lăsa să se întrevadă spiritualitatea sa luminoasă, bucuria sa pascală, rugăciunea contemplativă, misionară și ecumenică, iubirea ei pentru lumea întreagă.

Printre numeroasele mărturii ce arată strălucirea rugăciunii și zâmbetului său, vă prezentăm câteva care ne cheamă pe urmele ei către Steaua luminoasă a Dimineții pe care a cântat-o prin întreaga ei viață.

A rămas până la sfârșit trează în credință, atentă la cel care se apropia de ea. Nimeni nu se îndoiește că va continua să mijlocească pentru toate intențiile pe care i le vom încredința.

Carmelitani din Saint-Remy și din Stânceni

REPERE BIOGRAFICE

Născută la Remiremont (Vosges) la 18 noiembrie 1903, Marie Roussel este fiica cea mai mare a unei familii creștine cu patru copii :

- Marguerite (1905-1979) care va fi oblată benedictină, sănătatea nepermițându-i să fie călugăriță

- Madeleine (1908-1990) care va intra la vizitandine

- Paul (născut în 1914) care se va căsători cu Jeannette de la care va avea trei copii : Marie-Christine, Geneviève și Jean-Paul.

Intrată la carmelul din Nancy la 16 iulie 1926, ea va începe noviciatul la 20 ianuarie 1927, va depune voturile temporare la 7 iunie 1928, voturile pe viață trei ani mai târziu.

La 4 octombrie 1933 se îmbarcă la Marseille pentru Carmelul de la Chung King. Învață aici chineza și este superioară între 1948-1952.

Expulzată de revoluția chineză, ea se întoarce la Carmelul din Nancy unde este superioară din 1952 până în 1961 și din 1964 până în 1973. Este consilieră federală din 1962 până în 1965.

Întâlnește la Carmelul din Nogent-sur-Marne pe cele trei surori din Nancy care sunt deja acolo de un an în vederea pregătirii fondării unui Carmel bizantin acționând pentru Unitate, potrivit intuiției sale.

Timp de patru ani ea este superioara Carmelului Sfântul Ilie fondat la 11 mai 1974 la Saint-Remy. Mănăstirea este recunoscută drept Carmel ad experimentum pentru cinci ani în 1981 și erijată în 1986.

Din ascultare, ea redactează Memoriile din China în șase caiete, dă drept titlu întregii lucrări, terminată la 20 iulie 1985 : “Du-te”.

În 1989, ea poate să dea mărturie pentru Părintele Marie-Eugène, cu ocazia anchetei făcute pentru postularea cauzei acestui carmelitan care a încurajat-o în proiectul ei ecumenic.

În august 1994, dorește să plece în România la schitul aflat în fondare pentru a fi aici lumânare care se consumă pentru Unitate. Sănătatea nu îi permite această ultimă dăruire de sine.

În celula sa din Saint-Remy, în bucuria pascală, ea își dă ultima suflare în noaptea de sâmbătă spre duminica tuturor sfinților Bisericii ruse (15-16 iunie 1996) la ora 23^{45'}.

La funeraliile celebrate la 20 iunie, predica Monseniorului Daucourt, episcop de Troyes și președinte al Comisiei episcopale pentru Unitatea creștinilor, ne invită să citim în viața Maicii Elisebeta un mesaj de credință și de speranță pentru fiecare dintre noi.

SCRIERILE MAICII ELISABETA

1933

Vers la Chine (du 6 octobre au 28 novembre 1933), dans *Quis ut Deus*, Bulletin paroissial de Saint-Michel-sur Meurthe, 1934.

1957

Une âme de foi. Révérende Mère Élisée-de-Saint-Joseph 1867-1954, Nancy, 44 p.

1966

La montée du Carmel, în Marie Bernard, *Volontiers, Marie Chrysanthé de Jésus*, Vanves, 1966, p. 239-249.

1976

Mort, où est ton aiguillon ?, *Église en Côte d'Or*, n° 48, Dijon, 16 avril 1976, p. 179-180.

1977

La prière de Jésus : contemplative, missionnaire et oecuménique, *Tychique*, n° 7, Lyon, janvier 1977, p. 31-36.

1978

«Dirige-toi vers l'Orient», *Vives Flammes*, n° 115, Venasque, 1978-6, p. 243-249.

1981

À nos frères les Anges, *Vives Flammes*, n° 130, Venasque, 1981-3, p. 117-119.

1985

«Pars», *Mémoires de Chine*, 6 caiete, inedite.

1992

Avec les icônes, *Prier*, n° 140, Paris, avril 1992, p. 22 (text modificat).

1993

Seigneur Jésus, *AED Jeunes*, n° 44, janvier 1993.

Mesageri nevăzuți
Puteri de neînving,
Harpe sunând de armonii dumnezeiești,
Stele aprinse la Singura Lumină,
Îngeri, Arhangheli, Stăpâniri, Puteri, Dregătorii, Tronuri, Domnii,
Hieruvimi aplecați asupra Chivotului Legământului,
Serafimi cu șase aripi aflați la orice altar,
 Voi care cântați,
 Voi care dănuțiți,
 Voi care vă rugați,
Prindeți-ne.
Prindeți-ne în cântul vostru plin de tăcere,
În jocul vostru plin de odihnă,
Unde totul tremură
 Unde totul se avântă,
 Unde toate se închină înaintea tronului Dumnezeuului celui Viu
 și al Mielului.

 Îngeri sfinți și iuți,
 Îngeri tari și puternici,
Îngeri ai cerului, îngeri ai pământului, ai munților, ai câmpiilor, ai
colinelor,
Înfăptuitori credincioși ai voiei Celui Preaînalt.
Vă întindeți aripile asupra frumuseților create.
Când călăriți vântul Apocalipsei,
Când stăviliți dintr-o mișcare nenorocirea.
 Îngeri încă necunoscuți,
 miriade de miriade,
 vă iubim.
Și pe voi “voievozii oștirilor cerești”,
A căror nume ne este descoperit de Biblie,
 Vă privim și ne rugăm vouă.

Te vedem, Mihaile, în lupta îngerească
Respingându-l pe Lucifer numai cu Numele dumnezeiesc.
Te urmă, Rafaele, pe cale,
Călăuză credincioasă, înger al legămintelor,

Înger al tămăduitorilor.
 Te ascultăm, arhanghele Gavriile
 sub bolțile templului înmiresmat de tămâie,
 dându-i de știre lui Zaharia cel neîncrezător.

Ascultăm mai ales
 vestea ta către Maria
 Și da-ul său de Mireasă în așteptarea lui Dumnezeu.
 Ai văzut apoi Spiritul odihnindu-se asupra Ei,
 Flacăra veșnică,
 “Și Cuvântul făcut trup a locuit între noi”.
 Îngeri ai lui Dumnezeu
 Purtători ai Norului Măririi,
 Îngeri ai oamenilor,
 Paznici ai Istoriei lor,

Îngeri ai scărilor cu capătul la cer,
 a scărilor întunecoase
 și a beciurilor tainice,
 voi coborâți treptele
 și le urcați din nou
 pentru a învăța tot omul să le urce.
 Este drumul cel drept al Spiritului,
 Drum de lumină și de noapte,
 de căință,
 de schimbare la față,
 de îndumnezeire.
 Drum de credință, de speranță și de iubire,
 Drum al Sfântului Ioan Scărarul
 și al lui Ioan al Crucii,
 Este Acela pe care l-a luat smerita Maică a Domnului,
 Este cel mai scurt dintre drumuri,
 Se sfârșește - în inima noastră -
 la Inima dumnezeiască
 în mărirea Tatălui, a Fiului și a Spiritului Sfânt.

Sora Elisabeta
Vives Flammes, n° 130, Venasque, 1981-3, p. 117-119.

CAI DE RUGACIUNE

Acest poem a fost compus în august 1982 de Maica Elisabeta pentru poetul evreu din Marseille, Emmanuel Eydoux, după conferința pe care o ținut-o la Mănăstire în sărbătoarea Sfântului Ilie, la 20 iulie 1982. Acesta l-a primit cu emoție : “Emoția poetului, participare la pâinea spirituală, participare la această pâine spirituală ce are numele de bucurie interioară, pace interioară, lumină interioară” (scrisoare din 30 august 1982).

Poet evreu, poet din Provența,
 Păstrând amintirea
 Unui cânt de trubadur
 - O Regină din Aquitaine !-
 și devenit scribul
 unei iubiri veșnice,
 pelerin al Istoriei,
 și cantor al Sionului,
 plângi Gola poporului tău Israel,
 gloria sa batjocorâtă
 fiii săi torturați :
 -o locuri ale morților pe care nu îndrăznim să lanumim !-
 Dar tu îi binecuvântezi diaspora
 în cele patru puncte ale planetei.
 Fulgerătoare revelație
 Fulger viu asupra națiunilor
 al Sfântului Binecuvântat fie El,
 Vesnic și unic,
 suprem adevăr
 ă căruia iubire în inima oamenilor
 de El-însuși a fost semănată.
 Cei care îl căutau l-au găsit
 căci El, primul, îi căuta.
 Martor al Dumnezeuului cel Viu
 Israel este Viu.

Poet evreu, și poet culegător
 al oricărui fapt religios în zorile Istoriei,
 al rugăciunilor, elanurilor, speranțelor

tuturor celor care, fără a-l cunoaște
 credeau într-un Domn și Stăpân
 pe care să-l cânte în bucurie,
 pe care să-l roage în necazuri :
 Dumnezeu al nașterilor,
 și Dumnezeu al sărbătorilor,
 al morții și al pedepselor;
 cu tine aș vrea
 să-i ascult pe cei mai buni
 Californieni ai erei primitive.
 Il cântau, îl slăveau
 pe “Guatigrawith”
 Cel ce a făcut lucrurile
 numai împreunând mâinile
 apoi întinzându-le.
 Tot ceea ce el cugetă există
 căci cugetul său dă ființă.
 “El este singur,
 locuiește în lumină”.

Intuiție religioasă ?
 Suflul Dumnezeului celui Viu ?

Alții din Noua Bretanie
 îl adoră pe “Regenmucha”
 “El este Unic
 prea luminos pentru a fi văzut de oameni
 Legislator și Tată,
 A depus sufletul
 în capul omului copil
 și îl primește în momentul morții lui”.
 Credință în parte profetică
 dar nu încă rugăciune.
 La vânătorii tropicali
 ea apare lirică
 rugătoare și mistică;
 “O Viracocha,

putere a tot ce există (...)

Sfânt Domn

Creator de lumină ce se înfiripă

Cine ești ?

Unde ești ?

Unde locuiești ?

N-aș putea să te văd ?

În lumea de sus

În lumea de jos

În ce parte a lumii

poate fi găsit tronul tău atotputernic ?

Creator al omului,

Doamne,

slugile tale cu ochii lor plini de pete

doresc să te vadă (...).

Invingător al tuturor lucrurilor

Unde ești ? Ce spui ?

Vorbește, Adevăratule de sus,

Adevăratule de jos,

Doamne, modelator al lumii ...

Ce splendoare !

Mă voi închina în fața ta.

Privește-mă, Doamne,

Ia-mă în seamă ...”

Intuiție religioasă ?

Suflul Dumnezeului celui Viu ?

Poet evreu și poet al ciclurilor

începutului, Berechith,

a veșnicei și eliberatoarei întoarceri,

din India transmite-ne

tu însuși mesajul.

Cel al Indiei și al Iranului

al Greciei și al Casei lui Israel

nu sunt, ne spui tu

“Decât nenumăratele expresii

ale unuia și aceluiași mesaj
 după legile lui Blaise Pascal.
 Astfel numele nenumărate
 ale nenumăratelor divinităților
 nu sunt decât diversele fețe
 ale Unuia
 singurul ce poate spune «Eu»,
 Omniprezentul, cel Ne-Născut, Nepieritorul
 Cel ce vede. Cel ce cunoaște
 Cel ce eliberează,
 Cel Neschimbător, Absolutul, Sufletul suprem”.
 Bucurie adâncă de a ne ști astfel
 “la răscrucea Indiei și a cânturilor Israelului.
 A Bhagavad Gitei și a Michnei”
 la răscrucea izvoarelor noastre biblice.
 Evrei, creștini, descendenți ai lui Ismail
 împreună putem cânta
 Celui care este, vede și cunoaște totul,
 al Indiei, astăzi
 imnul național și sfânt :
 Slavă Ție, Stăpâne al inteligenței
 oamenilor,
 Numele tău trezește inimile (...)
 Înălțimile Vendhyaiei
 și ale Himalaiei
 îl repetă în ecourile lor,
 Gangele și Yamuna
 îl unesc cu muzica lor,
 valurile oceanului îl celebrează,
 oamenii imploră binecuvântările tale
 și te laudă cântând,
 Slavă, slavă, slavă Ție !”

Poet evreu, psalmist cu inima fierbinte
 purtător al scânteii
 unui Rug în flăcări,
 ca Moise, câteodată în plin pustiu :

Cine mă va auzi ?

Cine mă va citi ?

Cine mă va crede ?

Du-te, nu te teme.

Deoarece flacăra arde vie în inima ta

nu lăsa să i se stingă strălucirea,

dar dă voie focului să lumineze

să încălzească și să aprindă

alte focare de chemări la Unitate.

Deoarece deja un lung pelerinaj

în bucuria hasidică

și bucuria franciscană

- s-ar putea adăuga

bucuria carmelitană -

pe un același drum

de rugă și de cânt

a întărit legăturile care ne unesc

să cântăm “Aleluia” !

Mulțumesc că ne ajuți

să mergem pe drumul

respectului reciproc

al iertărilor fraterne

în aceeași foame

în aceeași speranță :

“foame de dreptate și de adevăr

foame de certitudine și de pace

foame de cunoaștere și de acțiune

foame de libertate și de egalitate”.

Speranță sigură, neclintită

că într-o zi, împreună

fii ai lui Abraham

copii de toate rasele

și de toate culorile

vom putea,

mesageri ai noii Unități,`

să strigăm tare

apelul profetic :

“Ierusalime, privește spre Răsărit
Vezi bucuria care îți vine de la Dumnezeu.
Iată revin
fiii pe care i-ai văzut plecând,
revin laolaltă
de la răsăritul soarelui până la apus,
la porunca Sfântului,
plini de bucurie pentru slava lui Dumnezeu...”

...”Căci Dumnezeu îl va conduce pe Israel în bucurie
la lumina slavei sale”.

Și acolo, nu mai există “iubire imposibilă”.

RUGACIUNEA LUI ISUS: CONTEMPLATIVA, MISIONARA SI ECUMENICA

O chilie de călugăriță carmelitană.

Într-un colt sunt inghesuite o gramadă de frunze verzi... de plastic, într-un alt colț stamine, cupe de flori, petale de trandafiri, de crini, de lalele după cum se scurg zilele și anotimpurile. Pe masă sute de codițe de flori care așteaptă să le înflorească.

Muncă de subzistență pentru uzina din apropiere. Cere desigur un efort muscular, dar monotonia și continuitatea gestului eliberează gândirea și spațiul.

Sfântul Spirit să sufle, El, fără de care nimeni nu poate “spune că Isus este Domnul”¹ și “rugăciunea inimii”, “rugăciunea lui Isus” va tășni puternic.

“Doamne Isuse, Fiul lui Dumnezeu, îndură-te de mine, păcătosul”.

Va fi spusă încă o dată, se va repeta un anume timp în ritmul în care, sub mână se vor deschide trandafirii; apoi această rugăciune se va odihni, sau se va juca în sufletul meu și în inima mea lăsând numai Numele lui Isus sau titlul său pascal de “Domn”, “pomenirea” din care trăiau deja în Sinai și la Athos monahii veacului al VII-lea.

Numele dumnezeiesc poate rămâne acolo, în întuneric și fără nimic, dar nu este mai puțin, în afara sensibilului, Lăcaș de viață și de iubire.

Câteodată, la Ceasul lui, dintr-o dată, își răspândește mireasma. Astfel, în întuneric sau la lumină, se pregătește în adâncul ființei, după tradiția isihastă “rugăciunea lui Isus”, trecerea, atât de rodnică pentru viața spirituală, “de la Isus dinaintea ochilor la Isus în inimă”.

“Joacă cu Dumnezeu, fiule”, spunea unui copil un mare bătrân al Rusiei creștine. “Rugăciunea lui Isus” intră în joc, - cel puțin așa cred... pentru că l-am chemat la joc - pentru a pune ca o pecete, peste tot unde gândul meu zboară hoinar, Numele puternic și blând care mântuiește.

El va merge de la linia albastră a munților Vosges la valurile lui Yang-Tse-Kiang, de la blondul copilaș botezat ieri la hindusul fervent, pe jumătate dezbrăcat, care caută, în apele sfinte ale Gangelui, curățirea și scufundarea în dumnezeiesc.

În câteva minute, își va fi făcut pelerinajul de la Vatican la Fanar, la Taizé.

Apoi mă va “trezi” pentru ca în acest moment, aici unde mă vrea Dumnezeu, toate acestea să fie dăruite conștient ca laudă și rugăciune stăruitoare.

“Doamne Isuse, Fiul lui Dumnezeu, îndură-te de mine, păcătosul!”

Acest “mine” este cosmic. Eu sunt mulțime înaintea Ta, Doamne. “Rugăciunea lui Isus” mi-a apărut astfel contemplativă, misionară și ecumenică.

¹ 1 Cor. 12,3.

O RUGĂCIUNE CONTEMPLATIVĂ

“Rugăciunea lui Isus” este contemplativă de la începutul istoriei sale în sânul isihasmului sinait din secolul al V-lea.

Iubirea blândă și puternică ce o pătrundea tindea, de fapt, să facă din ea o stare, o privire lăuntrică, “pomenirea lui Dumnezeu” care curățește și înflăcărează. La marii duhovnici, totul este simplu sau simplificat. “Pune înțelepciunea ta în inima ta și rămâi toată ziua cu Dumnezeu”. Sfânta Tereza va numi rugăciunea - care trebuie, și ea, să se prelungească toată ziua, - “o legătură de prietenie cu Cel pe care îl iubești și de care te simți iubit”¹.

Suntem aici foarte departe de problemele privitoare la raporturile dintre cunoaștere și iubire, teorie și faptă, asceză și sărbătoare.

Cel care se roagă cu adevărat trece dincolo de orice speculație, de orice efort, de orice bucurie. Iubește și merge către o întâlnire. Atunci “Dumnezeu coboară în sufletul aflat în rugăciune și spiritul se duce la Dumnezeu”².

“Rugăciunea lui Isus” săracă de orice element discursiv, dar atât de bogată în scurtimea sa, izvorăște din concepția biblică despre Nume, loc teofanic și al inimii, centru al ființei.

A invoca Numele lui Isus înseamnă a chema ceea ce este mai adânc în noi înșine, a ne deschide Prezenței sale dumnezeiești, acțiunii sale, îndurării sale.

“Cheia tâlharului celui bun deschide Raiul” se spune într-un tropar al slujbei bizantine³. Ca hoț, trebuie să fi știut să se folosească de chei - atâtea câte erau în acel timp. L-a chemat pe Isus pe numele său pascal și dumnezeiesc de Domn și a implorat mila lui, a cerut Împărăția lui. Răspunsul Împăratului îi permise să intre acolo.

Numele lui Dumnezeu! Îl întâlnim mereu în psalmi. “Rugăciunea lui Isus” mă învață să îi spun la lumina ei blândă și fulgerătoare. Psalmistul îl caută, îl imploră, cade înaintea lui, îl cântă și îl laudă “în hore, în timpane și în tobe”⁴.

Mă gândesc la mica mea tobă de copil..., la cea a focoaiei spaniole care a fost Reformatoarea Carmelului.

Ca și această laudă, “rugăciunea lui Isus” nu are nevoie de comentarii lungi și nesărate.

Rugăciune eminamente trinitară, mărturisire a Domniei lui Isus și a filiației sale divine, și totodată a stării noastre de păcătoși, la ne face să fim în comuniune din ce în ce mai adâncă cu sfânta Umanitate a Cuvântului cuprinsă în întregime de Spiritul de mărire în zorii Paștelui; ne pregătește să primim la ospățul euharistic

¹ Sfânta Tereza de Avila, *Viața scrisă de ea însăși*, cap. 8.

² Sfântul Ioan Damaschinul.

³ Sinaxar din Vinerea Sfântă, în ritul bizantin.

⁴ Ps 149,3.

“Lumina cea adevărată”¹, dătătoarea de viață Flacăra curățitoare, care aduce schimbarea la față, care îndumnezeiește.

De aceea, în diferite forme, este în centrul oricărei vieți contemplative.

Mi-a fost drag să aflu că la Athos, în secolul al XIV-lea, Sfântul Maxim Kausokalybe una, în rugăciune lui, “pomenirea lui Isus” cu cea a Maicii Domnului. Maria, spunea el, a format în el “rugăciunea spirituală”, “rugăciunea lui Isus”.

Aceasta cere, pentru a se împlini, un climat de reculegere. Paza inimii a fost mereu considerată, în Răsărit și în Apus, o asceză care trebuie practică cu curaj și perseverență. Tăcerea este o ascultare, vidul o deschidere: “Prietenul aruncă toate lucrurile afară din camera lui pentru a-și primi Prietenul”².

Rugăciunea trebuie să se înalțe din pustiu.

Monahii muntelui Sinai se bucurau de întinderea nisipurilor; atoniții se cățarau pe stânci sau se înfundau în văgăuni; Sfântul Serafim din Sarov putea să dispară în pădurea fără de cărări din Rusia centrală.

Dar pustiu este mai mult o stare decât un loc. El se întinde în inimă. Starețul Siluan, contemporanul nostru, l-a găsit printre muncitorii dintr-o moară de la Athos. Sfântul Serafim nu l-a pierdut când a înființat și a condus o mănăstire de femei.

Îl găsim pe stradă, ca și în mica și liniștita noastră capelă bizantină, în trenul care trece pe lângă merișorii mănăstirii de unde, dominând calea ferată, îl văd trecând.

O RUGĂCIUNE MISIONARĂ

Paradox ? Umor al lui Dumnezeu ?

“Rugăciunea lui Isus” care mă îndeamnă a închide ochii și “a privi” înăuntru, m-a făcut de asemenea să mi placă trenurile.

Nu sunt oare ele un șir al popoului lui Dumnezeu aflat în exod? Chipul lumii, al Bisericii în drum spre Țara făgăduinței ? Unul din ele, elegant cu ușile sale portocalii și cu frizele verzi ale vagoanelor, iese acum dintr-o perdea de frunziș.

“Doamne Isuse, Fiul lui Dumnezeu, îndură-te de noi!”

“Rugăciunea lui Isus” este misionară. Dându-n e să rostim, sau să gâdim, Numele de mărire al Domnului, ne face purtătorii, vestitorii săi.

Ca fetiță, îmi plăcea să arunc în jurul meu reflexul soarelui prins într-o oglindă. Cerul și pământul erau înstelați de ea. O vedere nouă..., strălucire de frumusețe... Șireată, îmi plăcea să-i fac (pe alții) să caute de unde venea lumina. Mai târziu am citit: “Carmelitanul - carmelita - trebuie să fie destul de mistuit de iubire sub

¹ Liturgia Sfântului Ioan Gură-de-Aur, cântec după împărtășanie

² Raymond Lulle.

puternica lentilă a contemplării pentru a aprinde la întâlnirea cu el inimile ființelor, fondul lucrurilor”¹.

Sfânta Tereza a Pruncului Isus a înțeles aceasta, ea care voia să fie Iubire în inima Bisericii. Ce lucru minunat este iubirea, flacăra Vie “dătătoare de moarte și care schimbă moartea în viață”². Ea arde înainte de a schimba la față. Pentru a răspândi lumină, trebuie să fii prizonierul ei.

Dar cine-mi va da să fiu luminosul vitraliu

A cărui sticlă nu mai este decât culoare sau chip ?

Cine va face din inima mea o poartă primitoare

În care omul să-l găsească trecând pe Dumnezeu ?

Isus însuși. El singur este vatra de unde Spiritul Sfânt radiază și ne transformă.

Săracă în virtuți, săracă în orice, dar bogată în Numele dumnezeiesc, pot să-l rostesc asupra călătorilor de toate vârstele, de toate condițiile sociale, fie că sunt “pe pământ, pe mare sau în aer”³; pot să-l proiectez dincolo de factorii de timp și de spațiu, asupra persoanelor și asupra lucrurilor, asupra cosmosului gemând în așteptare ca “un reflex a splendorii glorioase a lui Dumnezeu Tatăl”⁴.

“Lumea nu este făcută pentru a fi respinsă, ci schimbată la față”⁵.

Adresându-se contemplativelor, Ioan al XXIII-lea spunea : “Nici o descoperire științifică, nici un congres cultural, nici o reuniune socială sau politică nu trebuie să trezească în voi ideea că este vorba de lucruri care nu vă privesc”.

“Aici sunt treburile voastre” repeta deja primelor sale fiice Reformatoarea Carmelului, încurajându-le să se roage pentru binele Bisericii și mântuirea sufletelor. Trebuie să trăim la dimensiunile lumii, iar “rugăciune lui Isus” ajută puternic la aceasta.

Ea se înscrie în șirul nenumăratelor cereri de îndurare pe care de-a lungul timpurilor oamenii le-au adresat lui Dumnezeu așa cum îl cunoșteau sau cum și-l reprezentau. Chemări iubitoare, încrezătoare sau îngrijorate, chiar revoltate sau disperate: “O, cine îmi va da pe cineva care să mă asculte!”⁶.

Dumnezeu răspunde unor astfel de implorări. Îi vrea pe “acești fremătători, pe cei care nădejduiesc în mila lui”⁷.

“Rugăciunea inimii” se urcă astfel către El, în tremurul umilinței, iubirii și

¹ Părintele Bruno al Mariei Ȑi al lui Isus, o.c.d.

² Sfântul Ioan al Crucii, *Flacăra Vie*, strofa 2.

³ Litanie de încheire la Dupăcinar, ritul bizantin.

⁴ Troparul Schimbării la Față.

⁵ Părintele Vsevolod, citat de J. Serr în *Rugăciunea inimii* (colecția *Spiritualité Orientale*, 6), Bellefontaine, 1971, p. 47.

⁶ Iov 31,35.

⁷ Ps 146,11.

așteptării păcătosului care se știe mântuit; ea apare atunci ca “realizând speranța vie a Întoarcerii lui Isus”¹.

Misionară, postulând mântuirea lumii, escatologică în speranța “ultimului lucru de dorit”, cum ar putea să nu fie ecumenică această rugăciune?

O RUGĂCIUNE ECUMENICA

“O trecere în revistă a istoriei “rugăciunii lui Isus” ne-a făcut să o vedem adaptându-se cu suplețe unor diferite mentalități și înflorind în spiritualități a căror unitate profundă nu exclude ci accentuează diferențele: spiritualitate aspră a pustiei, plină de blândețea Muntelui Sinai, spiritualitate marcată de intelectualismul grec al lui Grigore Palamas, simplă, populară, evanghelică, a pelerinului rus². Spiritul Sfânt suflă în sânul tuturor culturilor și vorbește toate limbile. Numai El poate să unească spiritele și inimile dincolo de frontierele rasiale, naționale și confesionale.

“Rugăciunea lui Isus” s-a revărsat din Răsărit și din Ortodoxie. O descoperim în mănăstirile catolice, la călugărițele anglicane și protestante. Numeroși laici, mai ales tineri, cău țtori d e un re cu Dumn ȳzeu și d e comun ine cu oamen i, au adoptat-o în simplitatea formei sale, potrivnică oricărei amplori verbale, și trăind în profunzime. Au înțeles, după exprimarea patriarhului Athenagoras că “fermentul unității umane trebuie să fie unitatea creștină”.

“Cum ar putea gusta moartea, scria Nicolae Cabasilas, mădulele care comunică mereu cu o Inimă vie?”³.

Cum pot fi despărțiți cei care invocă Numele lui Isus? Numele Aceluia care, prin moarte lui, i-a eliberat, mântuit, adunat “din mijlocul păgânilor” și care îi îndumnezeiește prin Spiritul său; al Aceluia care este pentru toți “Calea, Adevărul și Viața”?

Acest “cum” mă arde de mai bine de cinzeci de ani !... L-am găsit la fel de sfâșietor pe buzele Preasfințitului Meletios, într-o Vinere Sfântă, în catedrala greacă din Paris. Tocmai pusese sfânta Evanghelie peste epitaful înflorit⁴. L-am abordat pentru a-i vorbi despre unitatea creștinilor și prinzându-mi mâna în mâinile sale a oftat: “Cum putem noi să trăim despărțiți?”...

“Rugăciunea lui Isus” este pentru toți creștinii o mărturie a credinței lor comune în Isus, Domn, Fiu al lui Dumnezeu, în Întruparea sa, în gloriificarea sa supremă ca Înviat. “Dumnezeu l-a făcut Domn și Cristos, pe acest Isus pe care voi

¹ J. Serr, *op. cit.*, p. 50.

² E. Behr-Sigel, *Introducere în spiritualitatea ortodoxă*, curs prin corespondență, al Institutului Sfântul Serghie, Paris, policopiat, p. 41.

³ Nicolae Cabasilas, *Viața în Isus Cristos*, Chevetogne, p. 135.

⁴ Țesetură pe care este brodată scena punerii în mormânt a lui Cristos. În ritul bizantin este purtată în procesiune în Vinerea Sfântă.

l-ați răstignit”¹.

Ne-a făcut să rețrăim împreună cu El, în dimineața Paștelui.

“Toți sunteți una în Cristos”, va spune Sfântul Pavel.

Credința în Învieirea lui Isus este deci pentru creștini mărturia implicită a unității lor întru El, în Biserica lui. Aici este aspectul eclezial al “rugăciunii lui Isus”.

Nu trebuie să închidem ochii asupra imperfecțiunilor creștinilor, a diviziunilor lor dureroase, a deficiențelor instituțiilor Bisericii, nici să cedăm ispitei unui vag sincretism. Dar este necesar să știm “că ceea ce este implicat în numele lui Isus, este aspectul fără pată, spiritual și veșnic al Bisericii care transcende orice manifestare terestră și pe care nici o schismă nu îl poate sfâșia”²

Implorând cu o inimă curată și sinceră milă pentru Unitatea rănită, pătrundem în taina Trupului lui Cristos, în taina Ceasului său : “Tată, a venit ceasul”³.

Acest ceas trece prin Cruce.

Trebuie să-l uimăm pe Isus pe drumul Calvarului, ca Maria, Maica lui Dumnezeu și Maica noastră, al cărui da necondiționat a permis Cuvântului lui Dumnezeu să devină “Isus”, “Dumnezeu mântuiește”.

Încheiam această simplă mărturie când, răfoind numărul din aprilie 1976 al revistei *Unité des chretiens* (Unitate a creștinilor), privirea mi s-a oprit asupra câtorva rânduri ale lui Antoine Martel, zelos discipol al Părintelui Portal:

Călătorind într-un tren din Polonia, spune autorul articolului, el scrie: “Îi priveam pe toți acești străini cu care călătoream ore întregi, ca pe frați preaiubiți aduși de Domnul în calea mea pentru ca, prin rugăciunea mea lăuntrică să îi ajut și să mă dăruiesc în același timp frăției lor”.

Mi-am oprit acolo lectura...

Un tren trecea pe linia Paris-Marsilia...

“Doamne Isuse, Fiul lui Dumnezeu, ai milă de noi, păcătoșii!”

Sora Elisabeta, o.c.d.

(*Tychique*, n° 7, Lyon, janvier 1977, p. 31-36)

¹ Fapt. 2,36.

² Un monah al Bisericii din Ræsarit, *Rugăciunea lui Isus*, Chevetogne, 1963, p. 92; Colecția “*Livre de vie*”, n° 122, p. 82.

³ Ioan 17,1.

Icoana chemă la rugăciune și o călăuzește pentru că ea nu este un portret, ci “un prototip al viitoarei umanități transfigurate” (Eugen Trubețcoi).

Am în chilia mea icoana Mângâietoarei. Maria strânge cu duioșie Pruncul dumnezeiesc, dar privirea ei caută mai departe, am spune că se afundă în viitor... se gândește oare la profeția bătrânului Simeon? Isus, cu fața întoarsă către ea o fixează cu iubire, mânuța lui înconjoară gâtul Mamei pentru a o mângâia.

De dimineața ochii mei se îndreaptă spre această icoană și când sunt în picioare în față ei o învălui în tăcere cu o privire prelungă, contemplativă, chiar înainte de a săruta Pruncul și pe Maica sa. Sărut de credință și de dragoste, pentru că icoana este pentru cei care o venerază, oglindire a prezenței personajelor sau a tainei pe care o reprezintă.

Binecuvântată de Biserică, este “un canal al harului”, drum al rugăciunii; rugăciune pe care o lărgeste atât pe plan cosmic cât și pe plan spiritual, evocând și aducând aminte episoade biblice din vremea făgăduinței, ca și din acela al Evangheliei, al apostolilor sau sfinților.

Icoana Mângâietoarei, acum lângă mine, mă face să mă gândesc la toți strămoșii noștri în credință, la toate generațiile care s-au închinat la aceasta tânără fecioară devenită la umbra Spiritului Sfânt, Maica lui Dumnezeu.

Atunci, cum să nu-l cânt pe Domnul care “face lucruri minunate”!

Cum să nu mă rog Mariei pentru toți acești fii ai lui Avraam, astăzi atât de dezbinați?

Dar de ce, pe această icoană privirea Fecioarei Maria pare fixând un dincolo necunoscut? Noi știm că a fost pe Calvar și ne rugăm ei mereu “puternică mângâiere a celor încercați”, forța celor fără sprijin, “scăparea păcătoșilor”, “speranța celor fără speranță”. Putem să întâmpinăm această speranță, să ne-o însușim, privind acoperământul roșu umbrat cu auriu al Mariei: este simbolul participării firii sale omenești, a cărei imagine este haina albastră, la

firea dumnezeiască; participare care ne este dată la Botez, dar care în sufletul Maicii Domnului atinge o împlinire neasemuită. Maica feciorelnică a Cuvântului făcut trup a devenit Regina lumii, Maica Bisericii.

Și Isus, pruncușorul din icoană? Înainte de a ne învăța “Tatăl nostru”, înainte de a ne făgădui împlinirea rugăciunilor făcute în Numele lui, ne cheamă să devenim după pilda lui mici și săraci, pentru că unora ca aceștia le va fi dată Împărăția. Putem spune oare că ne învăță și cum să o iubim pe Mama sa?

În fine, poate pentru că îmi place mult lumina, fondul auriu de pe care se desprinde icoana îmi pare ca “Strălucitoarea Stea a Dimineții”, Nume pe care Isus și l-a dat sieși în ultimele rânduri ale Revelației. Atunci când ea ne va lumina, icoana va dispărea și îl vom vedea pe Dumnezeu așa cum este.

Sora Elisabeta

Un gând al Maicii Elisabeta despre Fraternitatea Sfântul Ilie, scris cu o lună înainte de moarte

Mi se pare că a intra în Fraternitatea Sfântul Ilie înseamnă a se angaja nu numai în invocarea zilnică a sfântului profet sau în participarea la diferite adunări-întâlniri; înseamnă a intra într-o viață nouă pe care chiar Dumnezeu i-o indică lui Ilie : *Du-te de aici, îndreaptă-te spre răsărit și te ascunde la pârâul Cherit : vei bea din acel pârâu*. Pârâul : Iubirea. Dumnezeu este Iubire. Rugăciunea în iubire face Unitatea.

ALOCUȚIUNEA MAICII ELISABETA

pentru profesiunea temporară a Surorii Iliana
(Carmelul din Nancy, veghea din 21. 08. 1967)

Vremea Nunții Mielului a sosit.

Te va lua de mireasă în dreptate și judecată, în har și duioșie; te va lua de mireasă în credință.

Dintre miliardele de ființe omenești născute sau care se vor naște, Isus te-a ales. Te iubește cu o iubire unică, personală, nesfârșită.

Da-ul tău - răspuns al Primului Da dumnezeiesc - va fi mâine și o adeziune personală, liberă și voioasă; o deschidere în credință către Dumnezeu cel Viu și Adevărat, Părinte, Frate, Mire.

Aceasta îți va cere și o deposedare deplină a cărui model veșnic se află în sânul preafericitei Treimi în altruismul Persoanelor, acolo unde nu se află nici închidere în sine, nici necazuri; desposedare pe care o vei trăi zilnic în credincioșie față de jurămintele tale.

Aceste jurămente le vei rosti în Biserică - prin Ea vor fi primite - și pe Carmel, Tabor, Calvar deopotrivă, Horeb și Nazaret, munte sfânt ale cărui roade ți le făgăduiește Domnul.

Nu te teme; pătrunde în norul luminos care este Inima Neprihănită.

Maria, *Regina Decor Carmeli*, Podoaba Carmelului, te va învăța să iubești, să dăruiești, să devii pentru Cristos Isus, după cuvântul său : mireasă, soră, mamă.

Unită cu a Mântuitorului, dăruită Spiritului său, viața ta smerită și ascunsă va fi roditoare. În rugăciunea tăcută, la lucru, în veselia comunitară a liturghiei, cântul psalmistului va cânta în sufletul tău :

*Eructavit cor meum Verbum bonum
Din inima mea a ieșit Cuvântul de iubire.*

ALOCUȚIUNEA MAICII ELISABETA
pentru profesiunea solemnă a Surorii Eliana
(Carmelul din Nancy, veghea din 21. 08. 1970)

Tocmai am citit povestirea unei veghi pe Muntele Athos. A noastră din această seară va fi mai puțin lungă; nu va avea nici tremur de lumânări, nici clopoței de cădelnițe. Dar duhul care ne însuflețește este același, cel al unei așteptări; așteptare arzătoare a unei dimineți de nuntă, a unei întâlniri dumnezeiești care schimba la față, a unui legământ veșnic.

Pentru ca această veghe să fie într-adevăr în credință și în dragoste un avânt curat de speranță este absolut necesar aducerea unui suflet sărac pe deplin primitor, pe deplin transparent. Numai sărăcia ne permite să-l Întâmpinăm pe Dumnezeu, să ne lăsăm puși în discuție de Cuvântul său, numai ea eliberează în noi spațiile iubirii, fără ea nu va fi nici ascultare, nici curăție adevărată. “Se intră gol la sfaturile iubirii”.

Suntem pe Carmel, munte al frumuseții cu trăsături sobre, cu pante înflorite, dar florile lui nu se culeg, tufișurile lui nu se pasc, urcarea lui cere părăsirea poverilor, cărarea lui este piezișă și pustie, toiagul de drum este Crucea. În vârful strălucește flacăra țâșnind direct din cer: focul legământului făgăduit lui Avraam, rugul aprins unde Dumnezeu își descoperă numele, frumusețe mistuitoare a jertfei lui Ilie. Pentru noi astăzi acest lăcaș este Inima lui Isus Cristos în care Dumnezeu ia de mireasă omenirea în fidelitate și duiosie, în care fiecare din sufletele noastre se unește sub arsura spiritului cu Preasfânta de o ființă și de viață dătătoare Treime.

Două figuri, modelele noastre, întrupează, fiecare la rangul său și de la început, idealul Carmelului, Ilie și Fecioara Maria. Ilie este iubirea care se curățește noaptea, care jertfește sub vâlul dens al figurilor. Maria este împlinirea strălucitoare a vieții contemplative, totala transparentă față de splendoarea lui Dumnezeu.

Sfinții noștri, Maica noastră Sfânta Tereza, Sfântul Ioan al Crucii, amândoi doctori ai Bisercii, au mers pe aceste urme de lumină. Nouă ne rămâne să încercăm să-i urmăm, să le cerem iubirea lor, zelul lor, sprijinul lor pentru a merge “pe drumurile veșniciei”. Nouă ca și lor, Isus ne dăruiește harul său amintind făgăduințele dumnezeiești de intimitate și rodnicie.

Ochii tăi îl vor vedea pe Împărat în frumusețea sa. Pentru că ești scumpă ochilor mei și te iubesc. Voi da popoare în schimbul vieții tale.

Și acest cuvânt adresat poate în mod deosebit surorii Maria Iliana :

Privește spre Răsărit și vezi bucuria care îți vine de la Dumnezeu.

Ne vom ruga în această seară pentru ca voia lui Dumnezeu să se facă pe deplin asupra surioarei noastre și vom cere Inimii Neprihănite a Mariei să o ajute să trăiască din plin, în sărăcie, curăție și ascultare, consacrarea ei baptismală și feciorelnică, și ca noi toate să fim împreună cu ea bucuria Dumnezeului nostru.

Poem al Maicii Elisabeta
la aniversarea botezului unei surori (29.4.1976)

Haina călugărului este oare umbra austeră
Ce-ascunde spre păstrare lumina baptismală
Precum un văl de doliu bând lacrima amară ?
— Nu. Sub ea se țese o haină nupțială.

Ultima scrisoare scrisă de Maica Elisabeta lui Y. C.,
cu câteva zile înaintea morții, cu niște cuvinte subliniate

† Mulțumesc ! Mare, profundă unire în "Lumina plină de bucurie a Stelei cea de dimineață".

Vă îmbrățișez din toată inima, la fel ca și pe Maria Luisa și pe ai săi.

Sora M. Elisabeta

MOARTE, UNDE ESTE BOLDUL TĂU?

“Ziua Învierii! Să ne bucurăm popoare! Paștele Domnului, Paștele! Cristos Dumnezeu nostru ne duce de la moarte la viață, de la pământ la cer!”

Prin acest cântec, în ritmul unui salt de bucurie, încep cântările Utreniei pascale în liturgia bizantină.

Și când preotul, purtând sfeșnicul cu trei brațe, traversează mulțimea cădelnițând, dialogul dintre el și cei prezenți vestește neîncetat bucuroasa veste:

“Cristos a înviat!” - “Adevărat a înviat!”

Învierea lui Cristos! Nu este o reînsuflețire cum a fost cea a lui Lazăr, ci trezirea pentru veșnicie a umanității sfinte a lui Isus de către Spiritul de mărire și de pace.

Desigur, din prima clipă a Întrupării, Cristos, Cuvântul făcut trup, îl avea deplin pe Spiritul Sfânt, ci “în chipul lui Dumnezeu fiind , nu răpire a socotit a fi El întocmai cu Dumnezeu, Ci s-a deșertat pe sine, chip de rob luând. (Filip 2,6-7).

A voit să lase să intre în El suferința și neliniștea lumii decăzute, să poarte povara păcatului care, de la cădere, “și-a înfipt ghimpele în inima omului” (Durrwell) și, murind pentru a ne elibera... “strigând cu glas tare, și-a dat duhul” (Mat. 27,50).

Pământul s-a cutremurat...

“Iadul a luat un trup și s-a aflat înaintea unui Dumnezeu; a luat pământ și a întâlnit cerul. (Liturgia bizantină). “Unde este moarte, boldul tău?”

Icoana Coborârii în Mormânt este arătată și înflorită.

Cristos, îmbrăcat în aur sau în alb întinde mâinile lui Adam și Evei pe care îi ridică din morminte.

... și cântările se continuă în Biserica cuprinsă de flacăra lumânărilor

“Cristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le!”

De la Botez am trecut de la moarte la această viață nouă.

În Euharistie ne împărtășim cu Trupul glorificat al lui Isus înviat; primim acest dar al Rusaliilor, Spiritul țâșnind din Cristos Domnul.

Nu ar trebui aunci să fim purtători în lume ai Spiritului, semănători ai

iubirii și ai veseliei?

Nu trebuie noi să mărturisim Învierea, să-i chemăm pe toți oamenii să ia parte la Sărbătoarea sărbătorilor și să ducem noi înșine de pe acum o viață de mântuiți? “Dacă cei care cred în cel Înviat poartă în ei această putere de viață, atunci vom găsi soluții problemelor care îi neliniștesc astăzi pe oameni” (Patriarhul Athenagoras).

Lui Cristos cel Înviat să-i aducem omagiul credinței și bucuriei noastre (Paul al VI-lea - Mesaj pascal 1975).

DOAMNE ISUSE

În seara Cinei celei de Taină ai dat apostolilor tăi porunca nouă de a se iubi unul pe altul așa cum i-ai iubit Tu pe ei, ultima ta rugă la Tatăl a fost pentru unire: *ca toți să fie una după cum noi una suntem*, apoi rostirea dorinței tale celei mai arzătoare a țâșnit din inima lui : *Vreau ca unde sunt eu , cei pe care mi i-ai dat să fie cu mine*.

Necredincioșii de astăzi ar putea oare spune ceea ce spuneau evreii și păgânii despre membrii primei comunități creștine: *Vedeți cum se iubesc?*

Isuse, Doamne al istoriei, acum Tu vezi Bisericiile tale catolice răsăritene și ortodoxe deseori stabilite pe același teritoriu, sfâșiate, dezbinat...

Membri ai acestor Biserici, având aceeași origine, chiar și același fel de a gândi și de a simți, dar mai ales același Crez și aceeași Liturghie, nu am știut să păstrăm unirea frățească, ne lovim, ne rănim, nu mai putem să ne împărtășim împreună din Trupul și Sângele Tău și... plângem.

Catolici răsăriteni, te rugăm cu stăruință, Isuse, să ierți tot ce a putut să provoace și să agraveze conflictul din partea noastră. Binevoiește a ne da smerenie, răbdare, iubire frățească, putere de a învinge ispitele de posesiune, de dominare care ne înconjoară. Chemarea noastră este de a fi agenți de legătură și nu paznici ai barierelor. Trebuie să căpătăm suplețea ligamentelor corpului omenesc despre care vorbește Sfântul Pavel, ligamente fragile, vulnerabile, care sunt trase încolo și înapoi, dar indispensabile pentru a menține membrele la locul lor. Isuse, luminează întunericul nostru, “Ajutorul lucrătorilor”, repară-ne când suntem zdrobiți.

Trebuie ca prin viața noastră mai mult decât prin cuvintele noastre, să împărtășim fraților noștri din Răsărit bogăția Răsăritului creștin. Trebuie să cunoști pentru a iubi.

Unitatea regăsită, ni s-a spus, ar fi “spre mărirea ta pe pământ, Isuse, cea mai măreță mărturie care ar convinge lumea. O! dă-ne nouă să ne străduim pentru aceasta cu tăria Spiritului Sfânt, Stăpânul Vieții.

“Vreau”-ul tău de la Cina cea de Taină se va împlini când toți ai tăi, în comuniunea regăsită, vor gusta pacea și bucuria “pregustarea Împărăției, în această sălășluire a iubirii în care cele Trei Persoane se împărtășesc în unitate”.

Preasfântă Maică a lui Dumnezeu, Marie, “Scăparea credincioșilor”, binevoiește să-i prezinți lui Isus rugăciune noastră smerită și să sprijini speranța noastră.

Amin.

AED, Jeunes n° 44, janvier 1993

MARTURII

Era mică, mărunțică, cu surâsul ei minunat care-i adâncea obrajii, cu capul un pic aplecat, asculta mereu atentă, deschisă surprizei, descoperirii, informației, fiecăruia și fiecăreia care venea să se așeze un moment lângă ea.

Imi amintesc de ziua când, copilă fiind, mergeam foarte impresionată, să-i fac o vizită în spatele grilajului de fier cu vârfuri ascuțite al Carmelului din Nancy; atunci când ea se întorcea din China, tatăl meu, care era fratele ei, a lăsat-o la câțiva metri de sora sa, vizitandină; ce bucurie pentru cei trei, în ziua când fratele și surorile, mergând la vot, s-au regăsit afară.

Copilăria, adolescența și viața mea de femeie au fost punctate de întâlniri care, din an în an, s-au adâncit; cu vocea ei subțire, ea avea mereu un cuvânt care încălzea; te simțai bine în preajma ei, te simțai ascultat totdeauna. Toată viața, a vrut să lucreze pentru Unitate; dorință atât de tenace încât începând din 1964, cea care ne-a părăsit, intenționa fondarea unui Carmel de rit bizantin. S-a realizat această mănăstire Sf. Ilie, această Fraternitate care s-a constituit în jurul Carmelului.

Astăzi, suntem tristi și fericiți în același timp. Maica Maria Elisabeta a Sfintei Treimi, mătușa mea Maria, cu aceea inimă care nu îmbătrânește, s-a dus spre "Steaua cea de dimineață", Maria, și spre Cel căruia și-a consacrat viața.

Marie Christine Delaunay (nepoata Maicii Elisabeta)

Ce să spun mai duos pentru a o însoți pe Maica noastră Elisabeta în ultima sa trecere spre Lumina deplină a Creatorului nostru ? O iubeam cu toată ființa noastră și ne simțeam iubiți de ea și prin ea de către Cel ce împarte Viața până la sfârșit. Ea era răs și seriozitate, vibrantă ascultare a fiecăruia și cred că Prea Iubitul ei o aștepta ca să-i încredințeze lumea întreagă. Piatra unghiulară care era ea a devenit o misiune nouă, o răspundere nouă pentru tine și surorile tale.

Scrisoare primită de la Marie-Madeleine Vautrin (Nancy)

Am fost foarte impresionat să afl de intrarea în Viață a Maicii Elisabeta, chiar dacă știrea nu m-a surprins în urma scrisorii dumneavoastră recente.

Imi închipui cât o să vă lipsească dat fiind locul ce-l ocupa în comunitate. Dar mă bucur cu voi și mulțumesc mai ales pentru ceea ce ea a fost printre noi în timpul vieții.

De câțiva ani deja, prezența sa, ca o micuță flăcără, părea un har minunat, o prelungire a existenței sale permițându-i să-și termine misiunea pe pământ.

Acum a intrat în sfârșit în bucuria Impărăției, în viziunea și comuniunea Sfintei Treimi. Să mijlocească pentru marile intenții ecumenice și misionare care o făceau să trăiască și pentru această dragă Mănăstire Sfântul Ilie a cărei inițiativă de fondare a avut-o.

S-a alăturat Sorei Maria și ne rămâne prezentă în marele mister al comuniunii Sfinților.

Scrisoare primită de la Părintele Jean-Philippe Houdret (Montpellier)

Cu rugăciunea, dar la distanță, am înșiruit-o pe maica Elisabeta la ultimul său lăcaș. Imi închipui cât de mult afectează acest dolui întreaga comunitate cât și toată Fraternitatea Sfântul Ilie.

Maica Elisabeta m-a primit la prima mea vizită la mănăstire la sfârșitul anilor 70. Mi-a explicat “vocația” sa ecumenică; cum, la provocarea manifestelor tipărite de Parintele Couturier, le pune pe surorile sale chineze să se roage pentru Unitate.

Prin respectul comunității față de Maica Elisabeta, se putea simți intensitatea legăturilor care vă uneau pe toate cu cea care exercita, atât de discret, o paternitate spirituală indiscutabilă.

Putem apropria această “naștere în cer” a Maicii Elisabeta de cea a Domnului Mazard care mă făcea să mă gândesc la acest servitor întreprinzător și devotat ... De acum amândoi vor putea mijloci pentru noi toți aici pe pământ. Fie ca comunitatea voastră să se îmbogățească astfel cu acești mijlocitori pe lângă Domnul.

Scrisoare primită de la Michel Staniul (Lyon)

Maica Elisabeta l-a găsit în sfârșit pe Cel pentru care a lucrat toată viața cu o iubire de foc și pe care a dorit atâta să-l facă iubit până la capătul lumii ! Nu l-a căutat decât pe El și slava Sa și unirea tuturor copiilor lui Dumnezeu. Și pentru aceasta a trecut cu simplitate prin toate. Am făcut cunoștință cu ea chiar la prima întâlnire federală, la Lisieux, și m-a impresionat cu un fel de candoare care o făcea să se mire de dificultățile prezentate de unele sau de altele. Mergea drept pe drumul său, dar, desigur, nu fără suferință. Imi amintesc de asemenea, foarte bine, de începuturile voastre la Nogent : avea o încredere totală în vocația sa, în vocația voastră de unitate, sigură că Domnul vă face să găsiți mijloacele, sprijinul, prietenii, locul unde se va realiza această vocație. Și dorința ei este împlinită. Ea o să continue să ajute comunitatea într-un alt mod.

Scrisoare primită de la Sora M.-T. (fosta președintă federală)

Ceea ce păstrez mai prețios printre toate comorile primite de la ea în timpul noviciatului, și din care trăiesc încă, sunt sfaturile sale foarte concrete pentru punerea în practică a carității fraterne :

- Să eviți să judeci pe cineva după un act aparent vrednic de mustrare, căci în momentul când arunc o privire negativă și severă asupra sorei mele, Dumnezeu o vede deja pe cale de a se căi, o purifică, o apropie de El și mai mult, în așa fel încât să merite cu mult mai mult iubirea decât oprobriul meu !

- Când propun ajutorul meu cuiva, în loc să fac ceea ce mi se pare interesant, trebuie să mă informez ca să știu ceea ce persoana dorește de la mine, felul în care

dorește s-o ajut. Fără îndoială, nu este ceea ce mi-ar fi plăcut să fac ! Mereu această atenție delicată față de celălalt, această uitare de sine pentru a-l servi cu adevărat pe celălalt.

- Când cineva a zis despre mine un cuvânt jignitor, să fac în așa fel încât să aibe impresia că nu am auzit; să surâd la prima ocazie ca și cum n-aș fi jignită, să mă arăt veselă în așa fel încât să poate spune : “Uf ! Nu a remarcat”, și să nu fie ea însăși întristată și tulburată de răul ce mi l-a făcut !

Sora Marie de la Trinité (Carmelul din Nancy)

Timp de cincisprezece sau douăzeci de ani am fost duhovnicul și părintele spiritual al mănăstirii Sfântul Ilie unde mergeam în fiecare lună. Maica Elisabeta, pe atunci stareță, ceruse Părintelui meu Abate să fac acest serviciu spiritual comunității sale. Nu știu dacă Domnul s-a servit de mine pentru a face vreun bine surorilor, dar știu foarte bine că s-a servit de Maica Elisabeta ca să mă unească mai profund cu El.

Este foarte greu să întrebuițezi cuvinte când realitatea este atât de simplă încât acestea n-o pot cuprinde. Ori, cred că șocul pe care mulți, la fel ca mine, l-au simțit în contact cu Maica Elisabeta vine tocmai din extrema ei simplitate.

S-ar fi spus că cuvântul lui Isus Cristos din Sfântul Matei : *Fii nevinovați ca porumbeii* se întrupase oarecum în Maica Elisabeta. Oarecum ? Nu ! Desigur cu adevărat, căci acest cuvânt era cel al scumpului său Domn, a cărui simplitate o modelase după imagina sa. Maica Elisabeta reflecta simplitatea lui Cristos.

Această simplitate de copil al lui Dumnezeu era la rădăcina și în centrul dăruirii sale totale, și privind-o pe Maica Elisabeta se auzea cântând în inima sa ofertoriul Sfînțirii Bisericii : *În simplitatea inimii mele, veselă, am dat totul.*

Căci este tocmai a doua trăsătură caracteristică a sufletului și vieții Maicii Elisabeta : dăruirea totală acolo unde Dumnezeu prin Spiritul său, o conducea, la Carmelul din Nancy, în China și în sfârșit în această fondare a mănăstirii Sfântul Ilie. Cred că n-a avut niciodată în vedere decât slava lui Dumnezeu. Ea însăși nu conta.

Tocmai am vorbit despre Spiritul Sfânt. Maica Elisabeta avea o legătură profundă și conștiență cu Spiritul Sfânt. Se lăsa condusă de El ca un copilăș. Era destul de impresionant. Cu siguranță găsea acolo izvorul renunțării, a seninătății și a bucuriei ca și a păcii și carității sale.

Maică Elisabeta, vă mulțumesc foarte mult că ați fost cu totul în simplitatea lui Isus Cristos. Și îi mulțumesc Lui, scumpului meu Domn, de a mi se fi arătat mie prin voi, într-o relație în același timp spirituală, paternă

și fraternă inseparabilă în Dumnezeu.

Frate Germain Leblond (Mănăstire La Pierre qui vire)

Profund emoționată de anunțul întoarcerii la Tatăl a dragei voastre Maica Elisabeta, mi-ar place să-mi exprim marea recunoștință pentru ceea ce ea a fost prin viziunea și perseverența sa pentru fundația voastră și pentru Biserica universală ! Ce har să o fi putut întâlni încă anul trecut.

Dumnezeu să vă binecuvânteze cu Spiritul său Sfânt pentru ca opera de Unitate a Trupului Fiului său să poată continua în special și în România.

Scrisoare primită de la Sora Minke (Grandchamp)

Cu o mare tristete aflu întoarcerea la Dumnezeu a maicii Elisabeta. După 70 ani de viață monahală în China și în Franța, Maica Elisabeta, prin personalitatea sa destul de extraordinară, a marcat viața Carmelului, a Bisericii și a celor cărora le-a fost dat să o întâlnească și să o cunoască.

Scrisoare primită de la P.S. Jean Balland, arhiepiscop de Lyon

*Cristos a înviat din morți
cu mormintele pe moarte călcând
și celor din morminte viața dăruindu-le !*

Ultima fotografie a Maicii Elisabeta este cea din noaptea Învierii 1996. În picioare, cu lumânarea în mână, cântă din tot sufletul Canonul Sfântului Ioan Damaschinul, în capela strălucitoare de lumină, așternută cu frunze de dafin, simbol al biruinței lui Cristos asupra morții.